

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**DN. DVRANDI|| à Sancto Portiano, in Senten=||tias
Theologicas Petri Lombardi|| Commentariorum libri||
quatuor.||**

Durandus <de Sancto Porciano>

Antverpiæ, 1567

Quęstio secunda. Vtrum potentia Dei se extendat ad omnia quę sunt ab aliis possibilis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72607](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72607)

Magistri Durandi de

est imperfecta. Dicendum est quod verum est de potentia passiva quæ est ad recipiendum actum in se, non autem de potentia activa quæ non est ad recipiendum aliquid in se, sed ad influendum aliquid alteri, & ideo actus eius non perficit eam vel agens, sed actum vel passum, quod non perficitur nec agitur nisi potentia agentis coniungatur suo actui.

8 Per idem patet ad secundum, quia Philosophus loquitur ibi de potentia quæ se habet ad actum recipiendum, & hæc est passiva vel ad ipsam reducitur. Hanc autem non ponimus in Deo, sed actiuam tantum; ideo &c.

QVÆSTIO SECVNDA.

Vtrum potentia Dei se extendat ad omnia quæ sunt aliis possibilis.

Tho. 1. q. 25. art. 3.

Secundo queritur, vtrum potentia Dei se extendat ad omnia quæ sunt aliis possibilis. Et videtur quod non, quia agere sequitur & supponit esse, sed deus non est quod alia sunt, ergo non potest agere quod alia possunt.

2 Item deus non potest moueri, nec mori, nec peccare, & tamen creature talia possunt, ergo deus non potest quicquid alia possunt.

3 **SED CONTRA** omnis potentia deriuatur a diuina (secundum illud Rom. 15.) non est potestas nisi a Deo, sed quicquid est in effectu verius & perfectius est in causa, ergo quicquid potest quæcumque potentia creata, verius potest illud potentia diuina.

4 Item videtur quod deus possit non solum illa quæ sunt creaturis possibilis, sed etiam illa quæ sunt eis impossibilis, quia deus potest facere quicquid potest dici (iuxta illud Luc. 1. Non erit impossibile apud Deum omne verbum) sed ea quæ sunt nature impossibilis possunt dici, ergo possunt a Deo fieri.

5 **RESPONSIO.** Videnda sunt duo quæ tægantur in argumentis. Primum est qualiter deus possit ea quæ sunt nature possibilis. Secundum est qualiter possit ea quæ sunt nature impossibilis.

6 **QVANTVM** ad primum sciendum est quod cum in Deo non sit potentia passiva, sed tantum activa ut officium fuit, ideo potest deus facere quicquid respicit potentiam actiuam solum, quod autem respicit potentiam passiuam solum, vel simul cum actiuam passiuam non est deo possibile.

7 Primum patet simili ratione ut prius, quia quicquid importat dignitatem & perfectionem totum est deo attribuentium, sed creare actiuæ quodcumque creabile pertinet ad dignitatem, & perfectionem (perfecti enim est agere) ergo istud est deo attribuentium.

8 Secundum sic patet, a mota causa amouetur effectus, sed a deo remouetur omnis potentia passiva, ergo ab eo remouetur omnis effectus ut respicit potentiam passiuam, ita quod in ipsum non potest reduci ut in passum, igitur effectus qui requirunt in eo cui attribuuntur potentiam passiuam solum, vel cum actiuam passiuam non possunt deo attribui villo modo. Talia autem sunt omnia quæ sonant in transmutari, vel in acquisitione esse, aut amissionem. De his enim est idem iudicium, quia generatio vnius est corruptio alterius: Unde deus non potest ambulare vel currere, quia ista requirunt in eo in quo sunt potentiam passiuam cum actiuam, mouent enim seipsa, & ideo sunt mouentia & mota, nec deus potest mori aut corrumpi, quia hæc importat amissionem esse prius habiti, & ita transmutationem quæ est secundum principium passiuum, & sic de similibus. Hæc tamen licet non conueniant deo subiectiuè sunt tamen in aliis a deo effectiuè. Peccare autem cum consistat in actu interiore, respectu cuius in deo nulla est realis potentia, ut probatum fuit, deo attribui non potest ratione alicuius potentia, nec secundum se, quia peccare est deficere a rectitudine rationis, defectus autem & imperfectiones non possunt deo attribui, ideo &c. & sic patet primum.

9 **ITEM** quantum ad secundum, scilicet, vtrum deus possit facere quæ sunt nature impossibilis, accipienda est quædam distinctio possibilis quæ ponit Philosophus, 5. met. & est quod possibile dicitur dupliciter. Vno modo secundum aliquam potentiam actiuam vel passiuam, sicut dicimus quod possibile est igni quod calefaciat manum, & possibile est manui quod calefiat ab igne, quia in vno est potentia actiuam, in alio autem

Sancto Porciano

est passiva, & per oppositum dicitur aliquid impossibile propter defectum talis potentie, sicut impossibile est hominem volare. Alio modo dicitur aliquid possibile non secundum aliquam potentiam, sed absolute secundum habitudinem terminorum qui sibi inuicem non repugnant, sicut possibile est hominem esse animal, vel triangulum habere tres, & per oppositum dicitur aliquid impossibile ex repugnantia terminorum, ut ternarium esse parè, vel idem simul esse & non esse, & quæcumque ex natura terminorum contradictionem important.

10 Hoc supposito dicendum quod deus potest quæcumque sunt possibilis secundo modo quauis sint impossibilis primo modo, & impossibilis nature, quæ autem sunt in possibilis secundo modo (scilicet quia contradictionem implicat ex natura terminorum) non sunt deo possibilis, non propter diminutionem, vel imperfectionem diuine potentie, sed propter incompossibilitatem quæ est in re.

11 Primum patet, quia sicut potentie limitatæ & contractæ ad certum genus & ad certam speciem respondet pro obiecto possibile limitatæ & contractæ ad certum genus & ad certam speciem sic potentie illimitatæ, nec contractæ ad genus aut speciem respondet possibile illimitatæ nec contractæ ad genus, aut ad speciem, sed potentia diuina non est limitatæ aut contractæ ad genus aut ad speciem, ergo nec possibile ei correspondens, tale autem est possibile dictum ex habitudine terminorum. Istud enim sub se comprehendit primum possibile, & vltra hoc potest in omni genere & in omni specie formari. Post hoc diuinum se extendit ad possibile sic dictum. Possit autem nature non, sed tantum ad possibile contractum, sic ergo deus potest facere illa quæ sunt nature impossibilis, quæ tamen contradictionem non implicat.

12 Secundum patet, quia illa non sunt factibilia simul quorum positio vnius est remotio alterius, & econuerso (alioquin simul idem poneretur & non poneretur, fieret & non fieret,) sed illa quæ implicat contradictionem sunt huiusmodi, quia negatio remouet affirmationem, & econuerso, quare &c. Potest ergo deus quicquid contradictionem non implicat, & quia multa sunt impossibilis nature non solum quod ad genus facti, ut hominem volare, sed etiam quod ad modum facti (ut immediate de truncato fiat vitulus, vel quod subito & in instanti de infirmo fiat sanus) quæ tamen non implicat contradictionem vel repugnantiam intellectuum, ideo omnia talia sunt deo possibilis, & per eadem rationem deus potest facere omne effectum sine causis secundis agribus, quia causa secunda efficiens non est de intellectu effectus.

13 **AD PRIMVM** argumentum dicendum quod agere supponit esse nec ex hoc debet concludi nisi quod deus prius intelligitur habere esse quam alia producere: si debita forma arguitur feruetur, si tamen forma quæ in argumento continetur, toleraretur potest dici quod deus est illud quod alia sunt non formaliter, sed virtualiter inquantum sunt in eo omnia perfectiones, & hoc sufficit ad hoc ut possit in omnia actiones quæ sic sunt quod nullo modo sunt defectus vel passiones.

14 Ad secundum patet solutio ex dictis in corpore solutionis.

15 **PRIMVM** argumentum quod est ad alteram partem concedatur, quia pro nobis est.

16 Ad secundum dicendum quod illud quod implicat contradictionem non potest esse verbum, quia nullus intellectus potest concipere contradictoria simul esse, ut patet ex 4. meta, verbum autem primum & per se pertinet ad intellectum, de aliis enim non dicitur nisi per comparisonem ad verbum intellectualem, ideo &c.

DISTINCTIO XLIII.

Sententia literæ in generali & speciali.

Quidam verò de suo sensu. Superius determinauit Magister de vniuersalitate diuinae potentie, hic verò excludit errorem limitantium diuinam potentiam, & primum quantum ad faciendam; secundum quantum ad qualitatem faciendorum, Secunda incipit in principio 44. dist. nisi, nunc restat. Prima est presentis lectionis. Et diuiditur in tres partes. Primo ponit opinionem. Secundo ponit confirmationem. Tertio manifestat rationem. Secunda ibi, itaque suam opinionem. Tertia ibi, fateamur itaque. Secunda istarum diuiditur in duas partes, primo confirmat illos